

вняння. Але в кінцевому результаті необхідно досягти більшого, ніж просто узгодити інструментарій на міжнародному рівні: слід значно поглибити наукове розуміння причин будь-яких істотних неузгодженостей в результатах дослідження стану здоров'я населення між країнами.

Вирішення проблем співставлення медичної інформації неможливе без належного міжнародного співробітництва, ретельного аналізу схожості та відмінностей у трактуванні пов'язаних зі здоров'ям понять. Інформація, що отримана в ході досліджень повинна використовуватися для оптимізації тактики, моделей і прийомів в галузі охорони здоров'я з тим, щоб вони більш повно відповідали конкретним потребам і ресурсам кожної країни. Додаткову значимість таких досліджень надає обмін ідеями між окремими структурами (у тому числі і між організаційними

секторами), розвиток міжнародної взаємодії і створення зв'язків між дослідженнями в галузі охорони здоров'я, політикою охорони здоров'я та окремими громадянами.

Література

1. Детермінанти здоров'я і національної безпеки: монографія / Р.Ф. Богатырева; Под общей ред. Ю.И.Кундиева. – К. : ИД «Авиценна», 2011. – 448 с.
2. Доклад о человеческом развитии 2011. Устойчивое развитие и равенство возможностей: лучшее будущее для всех / Пер. с англ.; ПРООН. – М. : Весь мир, 2011. – 188 с.
3. Москаленко В.Ф. Системи охорони здоров'я: сучасні підходи до класифікації / В.Ф. Москаленко / Східноєвропейський журнал громадського здоров'я. – 2012. – №4(20). – С. 51-70.
4. Решетников А.В. Здоровье как предмет в социологии медицины / А.В. Решетников, О.А. Шаповалова. – М. : ГЕОТАР-Медиа, 2008. – С. 64.
5. Murray C. The global burden of diseases: a comprehensive assessment of mortality and disability from diseases, injuries and risk factors in 1990 and projected to 2020 / C. Murray, A. Lopez. – Geneva World Health Organization and Reasoning, 1996. – 496 p.

Реферат

ПРОБЛЕМЫ МЕЖДУНАРОДНОГО СОПОСТАВЛЕНИЯ МЕДИЦИНСКОЙ СТАТИСТИЧЕСКОЙ ИНФОРМАЦИИ

Беликова И.В., Костриков А.В.

Ключевые слова: международное сопоставление, медицинская информация, медицинская статистика

В последнее время во всем мире возрос интерес к международным сопоставлениям наиболее важных макроэкономических показателей. Это связано с расширением внешнеэкономических связей, углублением интеграционных процессов, интенсификацией международного экономического сотрудничества. Значимость международного сопоставления состоит в предоставлении возможности обмена идеями между отдельными структурами (в том числе и между организационными секторами), в развитии международного взаимодействия и создания связей между исследованиями в области здравоохранения, политики здравоохранения и отдельными гражданами.

Summary

PROBLEMS OF INTERNATIONAL COMPARISONS OF MEDICAL STATISTICS

Byelikova I.V., Kostrikov A.V.

All over the world there is growing interest to international comparison of the major economic indicators. This is determined by the expansion of external economic links, intensification of international economic cooperation. The significance of this comparison consists in giving an opportunity to interchange the ideas on improving the longevity, life quality, health care service, health research, health policy. The analysis of the longevity and health status of the population indicates the degree of socio-economic prosperity in the country. The development of generally accepted standards of assessment methods and tools in public health can significantly increase the relevance and reliability of the results of such researches.

УДк: 378.147.227:376.68

Бурковський М. І., Желіба М. Д.

ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ СТУДЕНТАМ З АНГЛОМОВНОЮ ФОРМОЮ НАВЧАННЯ

Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова

В роботі проведено порівняння результатів успішності студентів з англomовної формою навчання на кафедрі загальної хірургії. Кращими результати були у студентів, що прибули з країн, де англійська є державною мовою. Для покращення результатів навчання рекомендується проводити вступний іспит з англійської мови для іноземних студентів, що прибувають в Україну з країн, в яких англійська не є державною.

Ключові слова: студенти англomовної форми навчання, результати успішності навчання

Вступ

Підготовка висококваліфікованих спеціалістів, професійні знання яких, досвід та володіння практичними навичками будуть конкурентоспроможними на світовому ринку праці, є нагальною

проблемою вищої медичної школи. Особливу гостроту ця проблема отримує при підготовці лікарів для іноземних країн [2].

Успішність студента залежить від багатьох факторів, одним із яких є розуміння ним матеріалу, що викладається. Викладач, знаючи рівень

підготовки студентів, який повинен бути у них на момент проведення практичного заняття, намагається подати новий матеріал в зрозумілій для них формі. При цьому до базових знань додаються нові, які потребують вивчення. Якщо студент не засвоює певні етапні знання, то потім він не може адекватно опанувати новий матеріал, і, в кінцевому результаті, його успішність суттєво страждає. Для розуміння студентом матеріалу велике значення має мова, якою відбувається навчальний процес. При цьому викладач і студент мають спілкуватись однією “зрозумілою” для обох мовою [1].

Мета дослідження

Провести порівняння успішності студентів англійської форми навчання на кафедрі загальної хірургії.

Об’єкт і методи дослідження

В наше дослідження було включено 49 студентів англійської форми навчання. Ці студенти були розділені на дві групи: група № 1 – 23 студенти, які прибули на навчання з країн, в яких англійська мова є державною; група № 2 – 26 студентів з країн, де англійська не є державною мовою. Порівняння цих груп проводили за результатами успішності з дисциплін “Догляд за хворими”, “Сестринська практика”, двох кінцевих модульних контролів з курсу “Загальної хірургії” та з дисципліни “Загальна хірургія (з оперативною хірургією та топографічною анатомією)” загалом.

Для статистичної обробки результатів використовували програмний пакет STATISTICA 6.1. Значущість різниці результатів в групах оцінювали за непараметричним критерієм Колмогорова – Смірнова та ч-квадрат. Статистичний рівень значущості був прийнятий як $p \leq 0,05$.

Результати досліджень та їх обговорення

На сьогоднішній день в багатьох вищих навчальних медичних закладах України для іноземних студентів запроваджена англійська форма навчання. Це, безумовно, є позитивним моментом, який, на нашу думку, надає можливість українським викладачам більш досконало оволодіти англійською за рахунок постійної розмовної практики під час читання лекцій та проведення практичних занять. Але при цьому треба зазначити, що більшість викладачів вивчали англійську мову в Україні і не мали практичного досвіду спілкування в англійських країнах. Тому їх англійська, зрозуміло, не є досконалою.

З досвіду відомо, що людина, яка добре володіє мовою, зрозуміє іншу без будь-яких проблем, якщо та буде спілкуватись цією ж мовою навіть на досить низькому рівні. Така ситуація може мати місце і під час проведення практичних занять англійською в наших навчальних закладах. Іноземний студент, для якого англійська

є рідною мовою, без великих зусиль розуміє весь матеріал, що йому викладається англійською нашими викладачами. А між студентом, який навчається англійською, і при цьому його англійська не є досконалою, і викладачем, англійська якого також не є досконалою, адекватна комунікація не відбувається. Дана обставина призводить до дефіциту знань у студента, до втрати у нього мотивації до навчання і, як результат, до його низької успішності.

При проведенні практичних занять з курсу загальної хірургії та догляду за хворими студентам з англійською формою навчання ми також зустрілись із зазначеною проблемою. Ми відзначили, що наше викладання було більш успішним саме для студентів, що добре володіють англійською мовою. Не дивлячись на нашу “погану” англійську, вони добре розуміють матеріал, що їм викладається, краще опановують нові знання і практичні навички. Такий гарний комунікаційний зв’язок виникав в групах, які сформовані у переважній більшості із студентами, що прибули до нас з країн, в яких англійська є рідною мовою. Значно важче відбувалось викладання дисциплін англійською студентам, для яких ця мова не є рідною. Як виявилось, деякі із них володіють англійською на більш нижчому рівні ніж самі викладачі. В таких ситуаціях виникала потреба не тільки вчити студентів основній дисципліні, але ще додатково проводити “уроки англійської”. Ще більш складнішою ситуація склалась в групах, що були сформовані із студентів тільки з таким “низьким” рівнем знання англійської мови. Кінцеві результати “викладання” в цих групах, зрозуміло, були низькими. Студенти таких “складних” груп не засвоювали адекватно теоретичний матеріал, не могли на відповідному рівні оволодіти необхідними практичними навичками, втрачали інтерес до навчання. Треба зазначити ще і той факт, що в таких групах, на додаток, студенти не мають стимулу для удосконалення своєї англійської, що пов’язано з практично рідким використанням цієї мови на наших теренах і переважним спілкуванням їх між собою рідною мовою.

Зазначені аспекти ілюструє порівняння результатів успішності у студентів з англійською формою навчання (табл. 1; 2). Середні бали у студентів групи № 1 з дисциплін “Догляд за хворими” і “Сестринська практика” на 15 балів перевищували відповідні бали в групі № 2. Між відповідними показниками відзначена достовірна різниця ($p \leq 0,001$). Кращі результати навчання в першій групі ми пов’язуємо із більш “продуктивним” спілкуванням студентів із цієї групи зі своїми викладачами. Велика кількість студентів в групі № 2, що не були атестовані з дисципліни “Догляд за хворими” (викладається на II курсі), може бути пояснена втратою у них мотивації до навчання, однією із причин якої є мовний бар’єр.

Таблиця 1

Результати успішності студентів англomовної форми навчання з дисциплін "Догляд за хворими" і "Сестринська практика"

Досліджувана група	n	Догляд за хворими			Сестринська практика		
		н/а		Сума балів	н/а		Сума балів
		п	%		п	%	
Група № 1	23	1	4,3	158,6 ± 1,9 (n=22)	4	17,4	159,2 ± 2,8 (n=19)
Група № 2	26	7	26,9	141,6 ± 2,6 (n=19)	3	11,5	143,8 ± 2,3 (n=23)
P			≤ 0,03 χ ² =4,55	≤ 0,001		> 0,05 χ ² =0,34	≤ 0,001

примітка: n – кількість студентів, н/а – студенти, що не атестовані

Аналогічна ситуація відзначена і при порівнянні результатів навчання в досліджуваних групах з дисципліни "Загальна хірургія (з оперативною хірургією та топографічною анатомією)".

Таблиця 2

Результати успішності студентів англomовної форми навчання з дисципліни "Загальна хірургія (з оперативною хірургією та топографічною анатомією)"

Досліджувана група	n	I кінцевий модуль (загальна хірургія)			II кінцевий модуль (загальна хірургія)			Загальна хірургія (з оперативною хірургією та топографічною анатомією)		
		н/а		Сума балів	н/а		Сума балів	н/а		Сума балів
		п	%		п	%		п	%	
Група № 1	23	-	-	166,4 ± 2,4 (n=23)	1	4,3	168,2 ± 3,4 (n=22)	2	8,7	156,7 ± 3,4 (n=21)
Група № 2	26	2	7,7	152,8 ± 3,4 (n=24)	2	7,7	157,8 ± 3,9 (n=24)	6	23,0	141,4 ± 5,0 (n=20)
P				≤ 0,01			≤ 0,05			≤ 0,05

примітка: n – кількість студентів, н/а – студенти, що не атестовані

Базуючись на особистому досвіді викладання англійською та на нашому дослідженні успішності студентів з англomовною формою навчання, ми вважаємо, що для покращення кінцевих результатів нашого викладання необхідно проводити вступний іспит з англійської мови для зазначеної категорії студентів, що прибувають для навчання в Україну з країн, де англійська не є державною. Також бажано формувати групи таким чином, щоб кількість студентів з англomовних країн в них була більшою ніж студентів із країн, де англійська не є рідною мовою.

Висновки

Результати успішності студентів з англійською формою навчання залежать від їх рівня володіння англійською мовою. Іноземні студенти з країн, де англійська є державною мовою, краще

засвоюють теоретичний матеріал і необхідні практичні навички. Одними із заходів для підвищення рівня підготовки студентів з країн, де англійська не є державною, можуть стати ретельний відбір їх під час вступних іспитів з англійської мови та рівномірний розподіл студентів з різним рівнем володіння англійською мовою в групах.

Література

1. Борота А. В. Аспекти преподавания общей хирургии студентам международного медицинского факультета / А. В. Борота, В. А. Лыков, С. С. Ксенофонтов [и др.] // Вісник Української медичної стоматологічної академії. – 2013. – Т.13, №1 (41). – С. 280-282.
2. Феджага О. П. Шляхи вдосконалення підготовки англomовних студентів на кафедрі загальної хірургії / О. П. Феджага // Вісник Української медичної стоматологічної академії. – 2013. – Т.13, №1 (41). – С. 327-328.

Реферат

ПРОБЛЕМЫ ПРЕПОДАВАНИЯ СТУДЕНТАМ С АНГЛОЯЗЫЧНОЙ ФОРМОЙ ОБУЧЕНИЯ

Бурковский Н. И., Желиба Н. Д.

Ключевые слова: студенты англоязычной формы обучения, результаты успеваемости

В работе проведено сравнение результатов успеваемости студентов с англоязычной формой обучения на кафедре общей хирургии. Лучшими результаты были у студентов, которые прибыли из стран, где английский является государственным языком. Для улучшения результатов обучения рекомендуется проводить вступительный экзамен по английскому языку для иностранных студентов, которые прибывают для обучения в Украину из неанглоязычных стран.

Summary

PROBLEMS OF TEACHING FOREIGN (ENGLISH-SPEAKING) STUDENTS

Burcovsky N. I., Zheliba N. D.

Key words: English-speaking students, medical training, academic progress.

This paper presents the results obtained by comparing academic progress of English-speaking students at the department of general surgery. The best results were registered in students who had arrived from countries where the English is an official language. Entrance Test on English as a Foreign Language for foreign students who arrived to study in Ukraine from non-English-speaking countries demonstrated lower academic progress.